

HAJDUFÖLD

Előfizetési ár helyben és vidéken 1 hóra 150 K.
(Egy hónapnál hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el)
Egyes példány hétköznap 6 K, vasarnap 10 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felölős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-45. SZÁM.

A földreform

Budapest, szeptember 20. Tóth János, a földbirtokrendező bíróság elnöke a következőket mondotta munkatársunknak:

— Eddig mintegy 100 ezer hold területet osztottunk szét és a birtokok legnagyobb része egész kis birtok. Most több mint ezer bejelentett igény van tárgyalás alatt. A mostani igénylés körülbelül 200 ezer holdat tesz ki, amely szintén fokozatosan gyors elintézését nyer.

— A pénzügyigazgatóságoktól most érkeznek be a jelentések, hogy a vagyonváltsággal kapcsolatban mennyi földet rónak le természetben. Körülbelül 3-400 ezer holdat fog kiteenni az a terület, amely ilyen módon az állam birtokába kerül. Ezeket a területeket szintén a földreform céljaira fogják felhasználni.

— Legnagyobb részét járadék birtokot létesítünk belőle, amelyért egy bizonyos összeget fizet a bérlő és ha olyan anyagi viszonyok között van, hogy bíróság által megállapított árt megfizetheti érte, a járadék birtokot egyéni birtokká irathatja át.

Areformátus zsinat

Budapest, szept. 20. A református zsinat, amely tegnap bevezető tanácskozása során többek között Ravasz Lászlót is melegen köszöntötte püspökké választása alkalmából, szerdán folytatta tárgyalásait.

A zsinat mai ülésezése ugyancsak Balazár Dezső püspök, illetve Degenfeld József gróf főgondnok elnöklésével kezdődött és pedig kevésbé tíz óra után. Az ülés elején az egyes bizottságok megüresedett tagsági helyeinek betöltésével foglalkoztak, majd Nagy Ferenc alsó-dabasi lelkész, pestmegyei esperes terjesztette elő a lelkészválasztási törvény revíziójára vonatkozó javaslatot.

Révész Kálmán tiszáninneri püspök kimerítően ismertette a javaslat keletkezésének történetét, majd Boér Elek egyetemi tanár, az erdélyi egyházkerület helyettes főgondnoka szólt fel. Az ő megállapításai után Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár jelentette ki tetszését, hogy a lelkészválasztási törvényt teljes alapossgal a következő egyetemes tanácskozásnak lenne tiszte tárgyalás alá vonni, annak a zsinatnak, amely a jövő esztendő tavaszán ül össze. A professor előterjesztését tulnyomó szótöbbséggel oly értelemben fogadták el, hogy a revízió ügye lekerül a mostani zsinat napirendjéről és az az 1923-as zsinat elé juttatandó.

Különböző adminisztratív jelentőségű pontok következtek ezután s nagyobb vitát csupán a közalapi járadékok felemelésének ügye provokált, amely azzal végződött, hogy a

járadékokat nyolc fillérről egy koronára növelték. Valamivel tizenkét óra után zárult a zsinat mai ülésezése, amelyet a holnapi napon folytatnak. A csütörtöki, előreláthatólag

utolsó napon kerül megvitatás alá a lelkészi nyugdíjintézeti járadékok és illetékek felemelésének dolga, amely különös érdeklődésre tarthat számot.

Szilárd a keresztyén koncentráció

Keresztyén gazdasági realpolitika a célja

Budapest, szept. 20. Az a szenzációs politikai esemény, amely az összes keresztyén erőket egy platformra terelte, nagy megütközést keltett liberális és októbriista körökben. Minden áron le akarják törni ezt a koncentrációt és az egész mozgalom erkölcsi hitelét személyi intrikákkal akarják tönkre tenni.

Ezzel szemben beavatott forrásból úgy értesülünk, hogy a keresztyén koncentráció a kormányban semmiféle személyi változást nem kíván, személyi kérdésekkel nem foglalkozni és törekvésük elsősorban a keresztyén gazdasági realpolitika biztosítása.

A nyilatkozatot különben is olyan nagy számban írták alá, hogy ez a szám biztosítéka a mai parlament abszolút többségének. Azok a képviselők, akik még nem írták alá a nyilatkozatot, már bejelentették csatlakozásukat.

A képviselők egy része hazautazott és majd a nemzetgyűlés összehívése után fognak megállapodni munkaprogramjukat illetően.

A keresztyén képviselők fajvédelmi szövetkezése a keresztyén blokk tegnapi megalakulásával perfektuálódott. A „Szózat” mai száma az akcióra vonatkozólag intervjut közöl Eckhardt

Tibortól, Ernszt Sándortól, Friedrich Istvántól, Gömbös Gyulától, Haller Istvántól, báró Kaas Albertől, Ulain Ferenctől és Wolff Karolytól.

A nyilatkozatokból egységesen megállapítható, hogy az egyesülés célja a keresztyén erők egységesítése, minden, a keresztyén pártokat egymástól elválasztó ütközőpontok kikapcsolásával. A megadott alapon minden keresztyény kormányparti, ellenzéki és pártokivüli politikus közös platformra helyezkedhetik, anélkül, hogy a pártegységet megbontanák.

Ez az együttműködés összekötő kapocs lesz az egyetemes magyar kérdésekben a keresztyén ellenzék és a kormánypart között és összefogja a keresztyén erőket. Az akció egyáltalán nem irányul a kormány ellen, nem robbantó, hanem építő tendenciája van. Nem áll az, hogy a mozgalom a kormánypart vezéreinek megkerülésével jött volna létre.

A liberális, radikális sajtó természetesen egyrészt le fogja kicsinyelni a mozgalom jelentőségét, másrészt annak bomlasztó tendenciáját fogja kimutatni, de ezek a politikai fegyverek már régen elveszítették erejüket s nem fognak eredményre vezetni.

Árucsereszonyára Felvidékekkel

Budapest, 1922 szept. 20. Az elszakított Felvidék elszakíthatatlan magyarsága minden cseh kormányüldözés dacára kiépítette a felvidéki Magyar Kisgazda Földműves és Kéziparos pártot, melyben valóságban tömörült az a doptált lakosság 90 százaléka már. A párt azonfelül, hogy politikai kisebbségi védelemre rendezkedett be a csehek üldözö politikájával szemben, gazdasági alapokra építi erejét és belekapcsolódik az internacionális gazdamoszgalomba.

Fontos célul tűzte ki maga elé, hogy elsősorban a megcsönkített törzsrország mezőgazdaságával találjon érintkezést.

Szent Ivány József, a szlovenszkói magyar gazdapárt vezére ezért összeköttetést keresett a Magyar Gazdaszövetséggel, hogy a nexust egy árucserre egyezmény létesítésével megteremtse.

Dr Vantsó Gyula, a Magyar Gazdaszövetség igazgatója erről a következőket nyilatkozott:

— A szlovenszkói magyar gazdapártnak gazdasági orientálódása felénk egész természetes. A cseh köz-

társaságnak ugyanis nincsen szervezettsége arra, hogy aránylag kicsi mezőgazdaságát be tudná kapcsolni abba az internacionális mezőgazdasági mozgalomba, amely zöld internacionale név alatt ismeretes. Ezzel szemben Magyarország kiépített szervezettséggel bír, állandó összeköttetést tart fen a mozgalom irányítóival és még így megcsönkítva is jelentős sullyal folyik be a dolgok alakulásába.

— A szlovenszkói magyar gazdapárt árucserét ajánlott fel a Gazdaszövetségnek, amivel az állandó vonatkozást akarja biztosítani. És erre van már politikai garancia is. Hiszen Csehországnak is emiens érdeke, hogy fölös terményei részére piacot találjon, nekünk viszont kellemes ha árucserre akciókat a trianoni határokon tulra is kiterjeszhetjük.

— A felajánlott árucserre kiterjeszkedik az ott élő kisiparosság produktumaira is, amely kisiparosság lényeges hányadát teszi a szlovenszkói magyar gazdapártnak. Gabondért, széndért ők buzaparítás alapon számított értékű iparcikkeket

küldenének nekünk, vagy gardáink kívánságára a mi kisiparosaink részére anyagot. Különösen nagyfontosságú a cseremozgalomnak ez a tétele, mert hiszen a mi vidéki kisiparosaink helyzete kétségbeesítő az anyaghiány miatt.

— A csere folyamata már a közeljövőben megindul. A Magyar Gazdaszövetség törekvése az, hogy az első csereszállítmány az őszi szántás körül szolgáló iparcikkeket és a magyar kisiparosság részére nyersanyagot hozzon. A magunk ellenszolgáltatása ügyében diszpozíció még nem történt, de bármilyen mezőgazdasági terményfölöslegről kivánt csereszállításra el vagyunk készülv.

Szilágyi Lajos botrányt provokált

Berettyóújfalun, szept. 20. Ma délelőtt folyt le Csonka-Bihar vármegye negyedévi rendes közgyűlése, amelyen Szilágyi Lajos, a kerület képviselője óriási botrányt provokált, amely majdnem tettelegességgé fajult. A sárreíti főszolgabírói állás betöltésénél dr Miskolczy Hugó két ellenjelöltje a választástól visszalépett. A főispánnak ezt a bejelentését Szilágyi Lajos kétségbe vonta. Szilágyi kijelentésére óriási botrányt tört ki. A közgyűlés ezután egyhangulag megállapította a széksértést és Szilágyi Lajost a legmagassabb pénzbüntetésre ítélte.

Megállapítást nyert az, hogy Szilágyi Lajos dr. azon kijelentése, hogy Czeglédy Domokos a jelöléstől nem lépett vissza, valótlan, mert Czeglédy Domokos az elnököl alispán előtt utólag írásban is bejelentette, hogy a választástól visszalépett. A Szilágyi által okozott botrányt oly nagy volt, hogy a választásokat alig lehetett befejezni és a közgyűlést másnapra halasztani.

A vámgabona ára

Budapest, szept. 20. A pénzügyminiszter a vámorlás után beszolgáltatott kontingens gabona, továbbá a kereskedelmi örítés után és az ellenőrzött malmokból beszolgáltatott gabona július és augusztus havi térítési árának alapul szolgáló átlagos gabona árakat a közlelmezési miniszterrel egyetértve, a következőképen állapította meg: Rozs kétszeres júliusra 4100, augusztusra, 5009, árpa júliusra 4300, augusztusra 6000 tengeri júliusra 4600, augusztusra 7200, zab 5400, júliusra augusztusra 6500, köles júliusra 5000, augusztusra 5500, tatárka júliusra 4000, augusztusra 4300, ocsu júliusra 400, augusztusra 400.

Leleplezett kommunista összeesküvés

Budapest, szept. 20. A budapesti főkapitányságra már hónapokkal ezelőtt érkeztek bizalmas jelentések, amelyek arról számoltak be, hogy a gyári munkások között szervezkedés indult meg, amelynek célja a bukott kommunista visszaállítás és a mostani társadalmi rend felborítása. A rendőrség, habár a nyomozást a jelentések alapján bevezette és le is folytatta, pozitív eredményt nem tudott elérni.

Ma azonban sikerült a detektívnek egy igen nagy szabású kommunista összeesküvésről lerántani a leplet és idáig a résztvevők közül 88-at letartóztatott. A főkapitányságon az esetről hivatalos jelentést adtak ki, amely a következőket mondja:

— Magyaránny szervezkedés nyomára jutott a rendőrség. A szervezkedés élén Bécsből Budapestre küldött vezetőség állt. A vezetőség

itt Budapesten hetenként megjelenő kommunista újságot adott ki, melynek címe: „A Kommün”. A lap egyes oldalakon könyvformájú sokszorosított jelent meg és teljes felirata a következő volt: „Világ proletárjai egyesüljtek!” alatta: „A kommün”. A kommunisták magyarországi pártja. Az internacionális szekció budapesti szervezete”. A lapból idáig 30 példány jelent meg.

A szervezés sugárszerűen elágazó sejt-rendszer alapján történt. Kommunista sejtek voltak az egyes szakszervezetekben, valamint az egyes gyárakban. Némely gyárban öt ilyen kommunista sejt is működött anélkül, hogy egymásról tudtak volna.

Ezeket a központból irányították. A kommünista lap nyomdája a Ráday-utca 53. számú házban volt. A rendőrség a nyomdát lefoglalta. Idáig ebben az ügyben több mint hetven előállítás és letartóztatás történt. A nyomozás folyik.

A vidéki színigazgatók értekezlete

Budapest, szept. 20. A vidéki színigazgatók ma délután a színészegyesület székházában értekezletet tartottak, amelynek az volt a célja, hogy megvitassák azokat a módosításokat, amelyek mellett a vidéki színészetet mai válságos helyzetéből ki lehetne segíteni.

Az értekezletet Szilágyi Vilmos színészegyesületi elnök nyitotta meg. Martházy Miklós kaposvári igazgató volt a meglehetősen izgalmas lefolyású értekezlet első szónoka, ki 12 pontban sorolta fel azokat a feladatokokat, amelyek mellett a vidéki színészet megmenthető.

Legfontosabb ezek között a vigalmi adó eltörlése és a rendőri felügyeleti közegek létszámának apasztása, a darabok kölcsönzési díjának csökkentése és a színészeknek az ellátatlanok közé való felvétele.

Paldy Lajos szegedi igazgató rámutatott arra, hogy színészeinek

átlagos napi fizetése 310 korona. Hogy éljenek meg ebből — kérdezte — mikor elegánsan kell öltözködniük és állandóan butorozott szobában lakniuk? Hogy agadjon a színpadon 310 koronáért, mikor az ügyeletes rendőrtiszt 400 koronát kap.

Hosszas és szenvedélyes vita után Szilágyi elnök indítványára elhatározták, hogy küldöttség útján fogják kérni a kultuszminisztert kívánságaik megvalósítására, elsősorban a vigalmi és forgalmi adó alól való mentesítésre, kedvezményes utazás megadására és arra, hogy kisebb színházak székhelyén kabaré ne lehessen.

Tudtára fogja adni a küldöttség a kultuszminiszternek azt az elhatározását is, hogy az esetben, ha kívánságaik nem nyernének kedvező elintézészt, az összes vidéki színházak egy napon befogják zárni a kapukat.

Öt mázsa buza egy hold föld haszonbérletéért

Tegnap délelőtt tartották meg a szikgáti 157 hold haszonbérbeadására az árverést a városháza közgyűlési termében rendkívül nagy érdeklődés mellett.

Az árverést Tatay Zoltán dr. tb. tanácsnok vezette; jelen voltak Magoss György dr. t. főügyész, Kondor Kálmán főszámvívő, Nagy Dezső tb. számvívő, H. Kiss József városi előjárósági kapitány.

Árverés alá került több 5–10 holdas parcella. Az árverelők körülbelül 300-an voltak; oly nagy számban jelentek meg, hogy a közgyűlési terem szűknek bizonyult az érdeklődők befogadására. A kikialtási ár 100 kiló buza volt s a buza ára a félévenként fizetendő haszonbér fizetésének idejében jegyzett tőzsdei árnál fizetendő.

Az eredmény igen magas árakat hozott ki; az árverelők egymásra licitáltak s verték fel az árakat. Így a legmagasabb árat Kis Jánosné igéte meg: 6 hold föld bérletéért, holdankint 515 kiló búzát, vagyis több, mint 50 ezer koronát, ami horribilis ár.

Az eredményből kitűnik, hogy a legolcsóbban kiadott föld haszon-

bérlete is meghaladta holdankint a 30 ezer koronát, de a legtöbb föld holdankint 40 ezer koronát meghaladó összegen került haszonbérletbe.

A megjelentek közül 74-en vettek részt az árverésen.

Az uzorabiróság

Hirt ádtunk arról, hogy a kormány a nemrégiben felállított uzorabiróság átszervezésével foglalkozik és az eddigi tapasztalatok alapján a gyakorlati élet követelményeinek megfelelően akarja átalakítani.

Megbízható helyről nyert értesülés szerint azt a megoldást választották, hogy az eddigi hármas tanácsot két szakértői ülnökkel ötös tanácsa bővítik ki és a két szakértőt minden tárgyalás során kihallgatja az uzorabiróság.

A perorvoslat módjában nem történt változás, mert az ítéletek ezentul is megfelelőnek lesznek.

— Ezer koronás levélbélyegeket Ausztriában. Bécsből jelentik: Tegnap megjelentek Német-Ausztria ezerkoronás levélbélyegei.

A debreceni újságírók segélyalapja

A debreceni újságíróknak az a mozgalma, amely segélyalap megteremtését célozza, Debrecen társadalmának minden rétegében a legmelegebb megértésre talált. Mindenki szinte kötelességének érzi, hogy ezt a nemes törekvést elősegítse, amiről a napról-napra érkező adományok tanuskodnak.

A debreceni újságírók beadványt intéztek Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának közgyűléséhez is, amelyben a segélyalap támogatását kérik. Ez az első eset, amikor a debreceni sajtó munkásai a maguk összességében a vá-

rosi törvényhatósági bizottsághoz fordulnak s hisszük, hogy meghallgatásra is fognak találni. Az újságírók kérelmük ügyében küldöttséggel tisztelték Miskolczy Lajos főispánnal és Csóka Sámuel helyettes polgármesternél s mindenütt a legnagyobb jóindulatra találtak.

Az újságírók segélyalapjára az önkéntes adományok beküldése már javában folyik úgy egyesek, mint intézmények részéről. Ujabbban a következő adományok érkeztek: Debreceni Első Takarékpénztár 10 ezer korona, Lőkowitz Artur és társa 1000 korona.

Kemal hat napos ultimátuma

London, szept. 20. (A „Hajduföld” bécsi tudósítójának telefonjelentése.) Kemal Musztafa pasa a szövetséges hatalmak konstantinápolyi csapatainak parancsnokaival tudatta, hogy 6 nap alatt el kell hagyniuk Konstantinápolyt. A kemalista hadsereg, amelynek zömét 70 ezer főre teszik, előnyomulóban van Konstantinápoly felé.

Konstantinápoly, szept. 20. Az első török lovas osztagok Bigha elé érkeztek. Bigha a székhelye az ugyanilyen nevű területnek és körülbelül 23 kilométerre fekszik a Márvány-tengertől.

Páris, szept. 20. (Wolff.) A Chicago Tribuna jelenti Konstantinápolyból, hogy az előresiető török lovasság már behatolt Bigha elővárosába.

Genf, szept. 20. (Havas.) Nagybritannia, Franciaország és Olaszország formális tiltakozást jelentettek be az ellen, hogy a közel Kelet kérdését a népszövetségi ülés napirendjére tűzzék.

Olaszország közvetít

Róma, szept. 20. Az olasz kormány közvetítő akcióra határozta el magát a keleti kérdésben és jegyzéket intézett Angliához, amelyben kijelenti, hogy szükség esetén csa-

patait még Konstantinápolyból is vissza fogja vonni. Másrészt azonban a legnyomatékosabban állást foglal a tengerszorosok szabadságának biztosítása érdekében és ebben az értelemben figyelmezteti az angolai kormányt, hogy ne hamarkodja el a dolgokat, mert a határok megállapítása csakis a szövetségekkel egyértelműen történhetik meg.

Csak a szovjettel együtt...

Bécs, szept. 30. Kemal pasa felkérte a szövetségeseket, hogy engedjék meg seregének bevonulását Tráciába az ottani elnyomott lakosság felszabadítása végett. A Dardanellák kérdését későbbi időben rendeznék. A tengerszorosokkal kapcsolatban a közel levő érdeket valamennyi országnak, tehát Szovjet-Oroszországnak részvételével is szemlélni kell.

Az a levél, amely a konstantinápolyi szövetségi biztos címére szel, világosan kijelenti, hogy Kemal pasa a maga részéről a konferenciára való meghívást csak akkor fogadja el, ha ez a konferencia a Szovjet-Oroszországgal fennálló szerződés alapján jön létre, mert a tengerszorosok kérdésének tárgyalásánál Szovjet-Oroszország képviselőit is meg kell hallgatni.

Ne szedjen ráncba senki...

Tegnap reggel Hajdu János tiszacsegei napszámos, aki 1849-ben született, tehát most 73 éves s legutóbb a Komlóssy-féle tanyán volt alkalmazva, az Árpád-tér közelében 73 cső tengerit akart lopni.

A tulajdonos azonban észrevette a lopást s rákiáltott az öreg tolvajra. Hajdu meneküléshez látott, de mikor látta, hogy minden hiába s rövidesen elfogják, előrdantotta zsebkését s teljes erővel a mellébe szurta. Azonnal összeesett, vére hatalmas sugarakban omlott melléből.

A közeli lakosok gyorsan előhívták a mentőket, akik beszállították Hajdut az egyetemi külső klinikai telepre. A rendőrség tegnap hallgatta ki az öreg tolvajt, aki most már igen restelli a lopást.

— Rosszat tettem — mondta — megakartam magam büntetni és pedig szigorúan. Mert hát huszárgyerekként voltam valaha. Engem pedig ne szedjen ráncba senki más — csak magam, vagy az Uristen.

Elmondotta aztán, hogy a lopásra nagy nyomora készített. Hajdu állapota igen súlyos s tekintettel idős korára, életbenmaradásához kevés a remény. Az öreg tolvaj szigorúan megbüntette magát...

Elloptak három versenylóvat

Tegnap reggel megjelent a rendőrségen Bujanovics Rudolf érmihályfalvai főbirtokos és előadta, hogy oláh megszállott területen, érmihályfalvai birtokán vakmerő lopás történt, elköltötték három versenypárját, amelyeknek értéke másfél millió korona.

A lopás szeptember 16-án történt. Az ellopott lovak leírása a következő: az egyik Turul névre hallgat, piszra sárga herélt, 4 és fél éves, a második Vezér 5 éves sárga herélt, hátsó lábára kesely, a harmadik Kesely nevezetű, 12 éves kanca, szüzsárga.

A nyomok szerint a tolvaj Debrecenbe szökött s valószínűleg az itteni vásáron akarta értékesíteni a versenypárjakat.

A három versenypárpa kiváló sikereket ért már eddig is el, több elsődíjat nyertek. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a lokkító és a lovak kézrekerítésére.

— Butorozott szobát keres azonbanra nőtlen uriember. Közvetítőket is díjaz. Cim a kiadóban, vagy telefonon 842—843 alatt tudható meg

HIREK

1922 szeptember 21. (Csütörtök)

Prot.: Máté. Kath.: Máté.
A Meteorológiai Intézet időjárása:
Változékony, szeles, hűvös és esős idő várható.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 8 óráig este 8-ig.
Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel "Hollandi menyecske" operett.
A MASz keleti kerületének jelvény- és pontszerző atlétikai versenye d. u. 4 óra-
kor a nagyerdei pályán.
A Gyógyszertárak közül éjjeli inspekción tartanak: Kossuth (Piac-utca 30), Nap (Piac-u. 3), II. Rakóczi Ferenc (Külső-
vásártér 2), Nádor (Szent Anna-utca 66), Csokonai (Mester-u. 43), Remény-
ség (Csapó-u. 22).

A reklám

ma már általánosan bevett és elfogadott eszköze a népszerűsítésnek és az érvényesülés elősegítésének. Színház, hangverseny, cirkusz, orfeum, kabaré épügy megkivánják a behatározást és a hírlapi méltatást, mint a tudományos előadások, felolvasások és értekezések. Egy nyilvános szereplés van, melynél a reklám visszatérő és e. a templomi papi szolgálat.

Nem volt szavunk akkor, amikor Baltazár, visszerkezése alkalmával, önmagáról és utjéről olyképen beszélt, amiképen csupán az apostolokról és prófétákról vagy magáról a Megváltóról szabad es illik megemlékezni. Egyrészt ezt már ötle, a nagy csakazértis-vertanútól megszoktuk, másrészt annak a nagy lelki emóciónak tudtuk be, melyet náta a hosszú uttal járó izgalom váltott ki, s ami miatt elvesztette az önbírálat képességét. De azt már nem hallgathatjuk el, hogy nem tartjuk helyénvalónak, mert profanizálnak érezzük, ha egy rendes istentiszteletől és az egyháznak azt végző szolgájáról úgy referál a napi sajtó, amint azt egyik helybéli újság tette a Baltazár püspök vasárnapi nagytemplomi papi szolgálatával. Megemlékezik a hallgató közönségről, felsorolja a megjelent notabílitásokat, méltatja az előadó hangját és testtartásának lendületét és azt a hatást, amit a produkció a közönségre gyakorolt.

Feltételezzük, hogy maga a püspök is elítéli az ilyen referádát és megkéri politikai barátjait, hogy a jövőben tartózkodjanak az ilyen reklámiái cikkek közlésétől, melyek épenséggel nem alkalmasak arra, hogy az istenháza iránti kegyeletet s az istentisztelet dhatatát növeljék.

— **Előléptetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Sümeghy József debreceni tankerületi királyi főigazgatósági irnokot a IX. fizetési osztályba tollnokká kinevezte.

— **Kettős szám a debreceni rendőrök sapkáján.** Pár nap óta a debreceni rendőrök sapkájának baloldalán egy kettős szám van. Ugyanis a belügyminiszter elrendelte, hogy az egyes rendőrkerületekben a rendőrök és rendőrlégénység a sapkájukon feltűnő helyen viseljék az illető kerület számát. A rendőrkerületek felosztásánál a debreceni rendőrkerület a második rendőrkerület lett, így a debreceni rendőrök a kettős számot viselik sapkájukon.

— **Ahol a diákok a földön ülve tanulnak.** A napokban nyit meg a miskolci állami főreáliskola. Az egyik tanteremben ezidő szerint egyetlen pad sincsen s amíg azok el nem készülnek a IV. osztály tanulói a földön ülve hallgatják végig az előadást.

— **Elhunyt urinó.** Özv. hernádnémeti Tóth Györgyné szül. badaviczi Bada Erzsébet 83 éves korában elhunyt.

— **Halálos ítélet után — szabadlábrahelyezés.** Kovács András református kovácsházai gazdálkodó a szegedi törvényszéke tavaly egy polgári per tárgyalása alkalmával kést rántott s ezzel halálra szurkálta perbeli ellenfelét, Timár János járási irnokot. Az akkori statáriális rendelet értelmében Kovácsot halálra ítélték, e büntetést azonban a Kormányzó kegyelme életfogytiglani börtönre változtatta. Az elítelt ügyvédje nemrég a pör újrafelvételét kérte s a szegedi törvényszék helyt is adott a kérelemnek. Ennek folytán elrendelték Kovács szabadlábra helyezését azzal az indoklással, hogy tettének elkövetésekor nem volt beszámítható állapotban.

— **A Napsugár vagyonmentő árverés sikere.** Hétfőn és kedden zajlott le a Napsugár vagyonmentő árverés Piac-utca 10. szám alatt igen nagy érdeklődés mellett. Igen sok beadott régiség, ékszer, műtárgy, butor, használati cikk talált jó áron vevőre. A Napsugár vagyonmentő árverést, amely a közönség érdekét tartja mindenek felett szem előtt s a mai viszonyok között hézagpótló intézmény, állandósították s a legközelebbi árverés október első napjaiban lesz.

— **Férfiszabó iparosok,** kik segédkeivel dolgoztatnak ma este 8 óra-
kor tartandó szakosztály ülésen jelenjenek meg. Tárty: 70 százalékos újabb bérkövetelés. — Soós, szakosztály.

— **Baleset munkaközben.** Juhász András Irén-utca 45. szám alatti munkást a Hajdumegyei vasöntődeben munkaközben súlyos baleset érte: vascsapás közben a folyékony vas a lábára esett s azt összezségette. Otthon vették ápolás alá.

— **Lidák János géplakatos,** Szoboszlai-ut 1. szám alatti lakos munkaközben lábát törte. Lakásán gyógykezelik.

— **A Magyarországi Faértékesítő Hivatal** megkeresése folytán értesitem a város közönséget, hogy a fa és faszén készletekben beállott változásokat kitüntetni hivatali forgalmi jegyzék nyomtatvány, továbbá az 1922. évi szeptember hó 30. án meglévő fa és faszén készletek bejelentéséhez szükséges bejelentőlap hivatalomhoz megérkezett, azokat az érdekelteknek a polgármesteri titkári hivatalban (Városháza, emelet 4.) díjtalanul rendelkezésére bocsátom. Csóka Sámuel polgármester-h.

— **9 rablójelenség és 96 betörés.** Pecsről jelentik: Az államrendőrség pécsi kapitánysága három heti izgalmas hajszá után elfogott 5 kőbor cigányt, akik a megszállás alatt 50 társukkal együtt 9 rablójelenséget és 96 betörést követtek el. A nyomozás során kiderített adatok valósággal rémregénybe illők. A megszállás alatt Baranya, Somogy- és Tolnamegyék megszállott részeiben cigánybandák alakultak és tartották rettegésben a vidéket. Voltak csapatok, amelyek Magyarország meg nem szállott községeibe is ellátogattak. A három vármegyét rettegésben tartó kőbor cigányok közül eddig 5-öt elfogtak, kettőt a szerb csendőrök lőttek agyon és a többiek hír szerint szerb területen tartózkodnak.

OMNIA MOZGÓ

(volt Uranus) szeptemb. 23. és 24-én tartja Ünnepi megnyitó előadását.

Benutatóra kerül a idei szezon két legjobb slágere: az **Édes otthon** és a **Turfcserzők.** — Előadások 5, 7 és 9 óra-
kor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 óra-
kor.

— **NAPSUGÁR októberi vagyonmentő árverésére mindenemü használati, berendezési, ruházati cikk, butor, műtárgy, régiség, ékszer stb állandóan beadható délelőtt 9—2-ig Piac-utca 10, I. em. (Telefon 10—10.)**

— **Nem emelik a dohány árát.** A ma reggeli lapok egy könyvatos alapján közölték, hogy a dohányjövődék a jövő héten 100—120 százalékkal felemeli a dohány árát. A drágulás híre természetesen nagyon kellemetlenül érintette a közönséget, annál nagyobb örömmel fogadja tehát a Dohányjövődék Központi Igazgatóságának kijelentését, amely szerint a dohányárak újabb emeléséről szóló hír teljesen alaptalan s még csak a szándéka sem fogor fenn annak, hogy fölemeljék a dohány árakat.

— **78 ezer, 36 ezer, 173 ezer.** Tegnap délelőtt tartották meg az epreskerti csapszék három évi hasznóbérletére kiírt árverést. Az első árverésen, mint a "Hajdúföld" már jelentette, 78 ezer 500 koronával a legmagasabb árt Váczai János Kálmán ígérte meg, 5 azonban később, a szerződés megkötése előtt visszalépett. A második árverésen a legtöbbit Burger Dezsőné ígérte 36 ezer koronával, ezt az árverést azonban a városi tanács nem hagyta jóvá. A tegnap délelőtti harmadik árverésen a legmagasabb ajánlatot Danczinger Dezső tette 173 ezer koronával, így az epreskerti csapszék bérletét három évre ő kapta meg.

— **Időszakos mértékhiitelesítés.** A h. polgármester értesíti a város III-ik és IV-ik kerületében, valamint a kertbeli külsőségekben lakó kereskedőket és mértéket használó egyéneket, hogy az időszakos mértékhiitelesítés október hó 2. átlól november 30-áig bezáróan fog az állami mértékhiitelesítő hivatalban (Teleki-utca 79. szám) eszközölni. A feleket a mértékhiitelesítő hivatal levelezőlapon értesíti, akik ezen levelezőlapon feltüntetett időben pontosan jelenjenek meg a hivatalban, hol mértékeiket portól és rozsdától mentesen kötelesek vizsgálatra bemutatni. — Azok ellen, kik ezen kötelezettségüknek eleget nem tesznek, hivatalból fog a kihágási eljárás megindítani. Aki tévedésből, vagy helytelen kézbesítésből kifolyólag levelezőlapon értesítést nem kapna, annak dacára is köteles, ha a jelzett kerületben lakik, mértékeit és mérőeszközzeit az időszakos mértékhiitelesítés megkezdése végett a fentjelzett időben a mértékhiitelesítő hivatalba bemutatni.

— **Borzalmas vasuti katasztrófia Romániában.** Bukarestből jelentik: Isalnic és Kraljova állomások között lévő 168. számú őrháznál vasárnapi délelőtt 10 óra-
kor nagy vasuti szerencsétlenség történt. Egy nyolc kocsi-
ból álló munkásvonat kicsiklott, a vagonok felborultak és maguk alá temették az egész munkásszállományt. A kihívott segélyvonat munkásai az azonnal megkezdett mentési munkálatok alkalmával 5 halottat és 8 súlyos sebesültet emeltek ki a romok közül. A kivonult orvosok száznál több könnyen sérültnek a helyszínen nyújtottak első segélyt. A vizsgálat megkezdésére kiküldött bizottság megállapította, hogy a szerencsétlenséget egy előző vonat utolsó kocsijáról leesett ütköző idézte elő, amely keresztben feküdt a vonalon. A romok eltakarítása még nem fejeződött be, így ezen a vonalon szünetel a forgalom.

Gépolaj, gépszir, szekészenőcs, lenolajkence, terpentín, brunolin, szőlőtáposzcsák, dohányzsineg
Piac-u. 51. **Csanaknál**
Telefon 70.

— **Papuccsal verte agyon az apósát.** Stazics György 50 éves pécsudvardi földműves írás közben öszszeszólkalkozott 70 éves apósával, Bozsánovics Mátyással. Stazics lekapt a lábáról papucsat és azzal nekiesett apósának. Az ütlegelesek következtében az öregnek mindkét szeme kifolyt és holtan maradt a helyszínen. Stazics menekülni próbált, de elfogták.

— **Elkészültek a jugoszláv vasuti mozdonyok.** Belgrádból jelentik: A jugoszláv közlekedésügyi miniszter 800 millió magyar koronát fizetett ki a Magyar Állami Gépgyár-
nak az ott rendelt új vasuti mozdonyok mozdonyjavítások és vaggonok átvételekor. Az átvétellel Pavlovics jugoszláv delegátust biata meg, aki már Budapestre utazott.

— **Állás-esztésre ítélt erdőőr.** Ács Géza erdőőrt több súlyos szolgálati fegyelmi vétség és kihágás miatt a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága állásvesztésre ítélte.

Színház

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Hollandi menyecske C.)
Péntek: Hollandi menyecske D.)
Szombat: Hollandi menyecske.

Színház és mozgószínházak közleményei
A **Hollandi menyecske** mai C) bérletes előadásán Timár Ila, Kovács Teres, Unger, Markovics és Szegedi Lének fel. Előadás kezdése pontban félnyolcekor.

Röndölet. Mivelhogy mögérkezünk elröndölöm, hogy mindazok, akik még nem tudják és azok, akiknek nem állott szándékába engem möghaligatni. következményök törbe möllett ittenlétöm alatt mögjelöjöm. — Mögjelönesi hely **Uránijamozgóda.**

Will Rogers és Olaf Pönnis az Apollóban ma utoljára szerepelnek a Szerencselovagok 5 felvonásos izgalmas alaskai történetben és a Bajazzók Leoncavalli operája nagyszerű filmváltozatában.

Az **Apollóban** pénteken a "Rejtélyes ház" a legszebb indiai kalandor dráma.

SPORT

Atlétikai verseny lesz ma délután 3 órai kezdettel a DTE nagyerdei sporttelepén. A MASz keleti kerülete rendezte ezt a munkastatisztikai, pont- és szövetségi jelvényversenyt mindenféle versenyszámokkal, külön ifjúságiak és külön széniorok részére. A versenyen egynéhány kerületi rekord megjavítása is várható. Belépődíj nincs.

A **DEAC óvása ügyében**, amelyet a Nyiregyházi Törökvs ellen 1:0-ra elvesztett mérkőzés miatt adott be, újra elhalasztották a döntést, mivel a Nyiregyházi rendőrfogalmazó jelentése, aki miatt az egész óvás történt, nem érkezett meg.

Vasárnapi mérkőzések. Érdekes kettős mérkőzés lesz vasárnap a DTE nagyerdei pályáján. A DTE a Nyiregyházi Törökvs-sel, a DKASE a Munkás Testedző Egyesülettel játszik bajnoki mérkőzést a DMTK Nyiregyházián küzd a NyTVE-vel, míg a Vasutasok Kisvárdán játszanak a KSE-vel.

Bíróküldés. A vasárnapi mérkőzések vezetésére a következő bírókat küldötte ki a bíróküldő bizottság: DMTE—DKASE Bródy Barna, DMTK—Nyiregyházi TVE (Nyiregyháza) Szabó Kálmán, DTE—Nyiregyházi Törökvs Balogh Imre, DMTE ifj.—DKASE ifj. Tamássy László.

A **debreceni tiszti csapat veresége Miskolcon.** Kedden játszott a debreceni vegyesdandár tiszti csapatával Miskolcon a katonai footballbajnokságot, amellyel 1:1 arányban eldöntetlenül végzett. Szep küzdelem után a miskolciak győztek 2:1 arányban, akik ezáltal bejutottak a döntőbe. A debreceni csapatnak különösen a védelme vált ki.

A **nyiregyházi lovasverseny eredménye.** Vasárnap zajlott le Nyiregyháza a fénvesen sikerült lovasverseny, amelyen több debreceni tiszti is indult a következő eredménnyel: **Altiszti díjgratás:** 1. Payer Mihály huszártörzsörsmester. 2. Gömöri

István őrmester, 3. Czérna Sándor őrmester, debreceni huszárszázad.

Díjlovaglás: 1. Vaskovits Adolf huszárszázados, 2. Tyll József huszárszázados.

Könnyű díjlovaglás: 1. Horváth Géza tüzérszázados, 2. Perczel Aladár huszárszázados, báró Skerlecz ezredes lován, 3. Dankó József tüzérfőhadnagy, 4. Perczel Aladár huszárszázados báró Skerlecz ezredes lován, 5. Polónyi Lajos tüzérfőhadnagy, 6. Szűts István tüzérfőhadnagy Pankrátz hadnagy lován.

Nehéz díjlovaglás: 1. Tyll József huszárszázados Anyos ezredes lován, 2. Perczel Dénes huszárszázados, 3. Barkóczy Béla huszárfőhadnagy.

Tiszti szalagjáték: 1. Horváth Géza tüzérszázados.

12 kilométeres tereplövágóverseny: 1. Perczel Aladár huszárszázados, 2. Tyll József huszárszázados Anyos ezredes lován, 3. Barkóczy Béla huszárfőhadnagy, 4. Perczel Dénes huszárszázados.

Az osztrák válogatott. Meisl Hugó, az osztrák szövetség kapitánya tegnap este a következőképpen állította össze Ausztria csapatát: Edi Kannhauser (WSC)—Beer (WSC), Blum (Wienna)—Kurz (Amateure), Biandstädter (Rapid), Nietsch (Rapid)—Köck (Amateure), Swatosch (Amateure), Kuthan (Rapid), Fischera (WAF), Wesseli (Rapid). Meisl Hugó, aki arról nevezetes, hogy kitűnően ismeri a különböző országok footballportját és ezért a mindenkor szembenálló nemzeti csapatra való tekintettel szokott válogatni, ezúttal is ezt a rendszert követte és arra törekedett, hogy erős testalkatú, egynevezett „nehéz csapatot” állítson a porondra. Annyit máris elért, hogy a könnyű magyar csatársorral rendkívül erőteljes fizikumú osztrák védelem veszi fel a harcot.

A TŐZSDE

Magyar korona: 22.

Zürichi jegyzés:

	Nyitás	Zárás
Berlin	37	365
Amsterdam	207.5	207.40
Newyork	535.50	535.50
London	2371.—	2370.—
Páris	40.75	40.80
Milánó	22.45	22.50
Prága	17.00	16.80
BUDAPEST	22	22
Zágráb	175	175
Varsó	0.7	0.7
Bécs	0.075	0.075
Osztr. bg.	0.0875	0.0825

Devizaközpont jegyzése

VALUTÁK

Napoleon 9400, Angol font 11125—425, Léva 1550—650, Dollár 2500—575, Francia frank 190—5, Márka 190—22, Lira 105, Osztr. korona 300—10, Lei 1525—625, Sokol 77—81, Svájci frank 470—85, Korona dinár 3080—240, Lengyel márka 38—40, Hollandi forint 970—95.

DEVIZÁK

Amsterdam 970—95, Bukarest 1525—625, Kopenhága 524—534, Krisztiania 420—40, London 11125—425, Berlin 190—00, Olaszország 105—10, Páris 190—5, Prága 80—84, Stockholm 663—78, Svájc 470—85, Bécs 300—10, Zágráb 780—820, Newyork 2500—2575, Varsó 38—40.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsde főleg a malomkattell tartózkodása folytán tartózkodó volt. A forgalom szűk keretek között mozog.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 10100—200, egyéb 10100—150, 78 kilós tiszavidéki 10100—200, egyéb 10100—250, rozs 7250—450, tak. árpa 6800—050, sör-árpa 7200—7300, zab 6800—900, tengeri 8500—8600, repce 15000—16000, korpa 5000—5500.

Sertésjelentés.

Déi hivatalos. Ferencvárosi jelentés: Szabadvásári maradvány 562 sertés, — süllő és 53 malac, érkezett 95 sertés, eladatott 128 sertés és — malac.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 405—445, könnyű 215—400.

Zártvásári maradvány 66 sertés, — malac, érkezett 72 sertés, eladva 77 sertés.

Árak: zsirsertés fiatal nehéz 345—425, könnyű 300.

Dollárt, ARANY, EZÜST pénzt, más idegen pénzt legdrágábban vesz **Simon Bankiroda** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11. Idegen hifizetések legolcsóbban. T. 903.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznapi 10 szögig 30 kor., minden további szó 3 kor. Vasár és ünnepnapokon 10 szögig 40 kor., minden további szó 4 kor. Vaatagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak

Ujságárusokat magas jutalékkal felvesszünk. Ujságterjesztő Vállalat.

Motorkerékpár teljesen üzemképes eladó Molnár Testv. Egyháztér 2.

Ólomot vesz bármily mennyiségben lapunk kiadóhivatala.

Lakást ke esek két szoba, konyha és mellékhelyiségekkel, lehetőleg olyat, hol ser-tés tartás meg van engedve. Cim a kiadóhivatalban.

Házát keresek megvételre 2—3 szoba és mellék helyiséggel. Cim a kiadóhivatalban.

Keresetetik egy keveset használt szőllőszajtó. Cim a kiadóhivatalban.

Poloska irtást vállal felelősséggel **RÁTHONYI GÁBOR** féregirtó Szécbényi-u. 40. sz. Szabadalmazott poloska-irtószert kapható.

Kifutó fiu vagy leány felvétetik lapunk nyomdájában.

Felköttem mélyen tisztelt ügyfeleimet, hogy az általam elveszített nyugtával esetleg helyettem jelenkező egyéni elutasítási szívekedjenek. Boros Izidor, az Első Magyar Ált. Biztosító Társaság élet o. felügyelő.

Hordók 25 hektoliter egyszer használtak eladók. Miklós u. 28.

Bélyegzőgyár és vésőtűzet **PAULÓ I.** szathányi-u. 22. Telefon: 13—65

MÉG MINDÉG

Bőr sandál 21—22—23—24 és 25 ig. 190— kor. — Fekete vászon cipő 37—41-ig 225— kor. **Női fel és egész strapa cipő** 750— kor. azonkívül mindenféle bőr és vászoncipők olcsó árban

Kovács Vilmosnál

az Iparkamara épületében a Törvényszékkal szemben. Verbőczy-utca 2. sz.

KALAPOK

ALAKÍTÁSÁT ÉS FESTÉSÉT SZAKSZERŰEN ÉS GYORSAN ESZKÖZÖLNEK

KÉSZÁRU KAPHATÓ

M. NAGY MIHÁLYNÁL Péterfia-utca 8. sz. alatt.

Nehéz az élet,

jó ruhába járn gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék **VÉGHEZ** menni, hol **kevesebb használt** finom férfi ruhák állandóan kaphatók.

Vár-utca 2. sz. (Zenédélszemben)

100 legszebb modell-ujdonsággal vezet a Piac-u. 9. sz.

Kalapüzem

Női és férfi kalapátformálások 8 nap alatt.

Női kalapujdonságok

megérkeztek. — Átalakítások formálások és festések 3 nap alatt készülnek.

Kohn Helén kalapszalonjában Piac utca 79. sz.

Gallérok és fehérneműek

mosását készíti **PALOTAY gőzmosoda** Egyháztér 5. sz.

Fest és vegyileg tisztít Wacha Dezső. Egyháztér 5.

Patkányirtó szerek,

mindenféle pipereszappanak, parfümök kölniszeszek, fogke-z és hajápolószerek stb legolcsóbban beszerezhetők a **Korzó Drogueriában** Piacz-utca 42. TELEFON 14-80

Hajduvármegye alispánjától 8926—1922. sz.

Pályázati hirdetmény.

Hajdu vármegye törvényhatóságánál üresedésben levő három irodaség-tisztviselti valamint az ezen állások betöltésével esetleg megüresedő díjnoki állásokra pályázatot hirdetlek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állások valamelyikét elnyerni kívánják, hogy pályázati kérvényeiket Hajdu vármegye főispánjához címezve, a forradalmak és idegen megszállás alatt tanúsított magatartásukat és eddigi szolgálataikat igazoló bizonylattal az 1883: I. t. c. 1. §-ában foglalt általános minősítési-kívül az ugyanezen t. c. 19. §-ának 2. bekezdésében megkivánt elméleti képzettségét (a gymnasium, real- vagy polgári iskola negyedik osztályának sikeres elvégzését) igazoló bizonyítvánnyal szabályszerűen felszerelve nálam legkésőbb folyó évi október hó 20-án annál is inkább adják be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Az irodaség-tisztviselti állás javadalma a XI. fizetési osztállyal járó összes illetmények.

A díjnoki állás javadalma Debreczen állomás helyen: napi díj 4 K 30 fill., háborus segély havi 80 K, drágasági segély havi 350 K, rendkívüli átmeneti segély havi 3300 K. Vidéki állomáshelyen napi díj 3 K 90 fill. és a most említett összegű pótlékok.

Az irodaség-tisztviselti állások kinevezés útján főispán ur által, az esetleg megüresedő díjnoki állások kinevezés útján általam nyerneket betöltést, amiért is az utóbbi állásokra pályázók kérvényeiket hozzám címezve adják be.

Debreczen, 1922. szeptember 20-án. **PAKOZDY SÁNDOR** alispán.

Járványos száj és körmőfájás ellen bécsi

Kreolin

ismét kapható

Gyógykezeléshez Rg. 140K

Fertőtlenítéshez Rg. 120K

Dr REX chemiai gyár és gyógyszerunagykereskedés r.-i.

Debreczen, Városház épület.

Hivjon meg

ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte

Kramer Simonffy utca 17.

Szobafestést, mázólast, frontmeszelést és burtorfényezést legizlésebben és legutányosabban készit

Kolozsvári István, RAKÓCZI-UTCA 27. SZÁM.